

www.homeopatie.cz

číslo 3., ročník 1994

HOMEOPATIE

- S. Albin: Úvahy o potencích v homeopatii str. 3
L. Ryba: Něco o tom, jak vznikl český překlad Repertoria str. 8
J. Čehovský: Repertorium z hlediska redakčního str. 11
S. Barni: Příklad tuberkulózy páteře str. 12
P. Pudil: Dva případy astmatu str. 14
J. Marešová: Alopecia areata u malého chlapce str. 18
J. Kreml: Enuresis nocturna str. 20
C. R. Coulter: Lycopodium Clavatum str. 25
J. Loibner: Homeopatický lékař před soudem str. 34

Oznámení

Letní škola klasické homeopatie se koná ve dnech 15. až 24.7. 94 ve Střední lesnické škole v Písku. Přednášejí angličtí lektoři z London College of Classical Homoeopathy. Účastnický poplatek 750 Kč / platba na účet Hahnemannovy nadace do 30.6.94: VS 1507/. Ubytování a strava 150 Kč denně. Střední lesnická škola je v rozsáhlém parku na okraji města. Informace tel.: O5/ 44210099. Přihlášky na adresu: **Hahnemannova nadace, Breicetlova 9, 628 00 Brno.**

Intenzivní kurzy I-II-III homeopatické medicíny dle modelu Rakouské společnosti pro homeopatickou medicínu se konají 17.8. - 21.8.94 ve Středním odborném učilišti potravinářském, Pavlákova ul. Kroměříž.

Cena školení celkem vč. 1 lůžk. pokoje 2070 Kč, 3 lůžk. pokoj 1850 Kč. Zaslát na účet Banka Haná Kroměříž 191638-794/2200 Homeopatie s vyznačením jména odesílatele. Přihlášky na adresu: **MUDr. Josef Kreml, Fugnerova 872, Kroměříž 767 01, tel.: 0634/24456**

HOMEOPATIE

časopis pro klasickou homeopatii

Jaro 1994. Vychází 4x ročně

Redakční rada: MUDr. Pavel Běleš, MUDr. Zuzana Hankeová, MUDr. Oldřich Chumchal, MUDr. Galina Krejčová, MUDr. Josef Kreml, MUDr. Libor Novák, MUDr. Petr Pudil, MUDr. Radek Růžička, MUDr. Luděk Ryba

Redaktor Mgr. Jiří Čehovský

Vydává nakladatelství ALTERNATIVA, redakce: Elišky Přemyslovny 380, 156 00 Praha 5, tel.: (02)592301 I.205, tel./fax: (02)4025961

Autorské příspěvky a písemné i telefonické objednávky předplatného přijímá redakce.

Cena jednoho výtisku včetně poštovního je 30 Kč.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha, č.j. NP 1865/1993 ze dne 29.9.1993

© Alternativa, 1994

Úvahy o potencích v homeopatii

Steve Albin ND, DHANP

Převzato z časopisu Simillimum, USA. Přeložila MUDr. Ludmila Jiráčková

Měl jsem v úmyslu napsat tento článek proto, že mě lékaři i studenti, kterým přednáším, často žádají, abych jim vysvětlil své důvody, proč jsem vybral určitou potenci pro určitý případ. Častokrát jsem zjistil, že není jasné, proč a kdy by se měly použít vysoké nebo nízké potence, a posluchači ocenili, když jsem jim vysvětlil svůj názor na věc. Zdálo se, že každý praktik, se kterým tito studenti homeopatie přišli do kontaktu, měl na věc jiný názor, a tak nejasností přibývalo.

Nemohu o sobě tvrdit, že jsem v této problematice nějaká autorita, nebo že to, co píšu, je v nějakém ohledu lepší než názory druhých. Chraň bůh! Píšu to prostě proto, že cítím, že je potřeba k tomuto tématu něco napsat. Jestliže tyto názory budou pro někoho, kdo je bude číst, sporné, doufám, že spíše než zlost vyvolají dialog, který povede k větší shodě. Homeopatie vedla v minulosti velmi mnoho diskusí kolem potřeby používat vysoké či nízké potence. Potřebujeme být pružnější - abychom se vyhnuli rigidnímu lpění na představách, které tvrdohlavě podporují jeden nebo druhý tábor.

Ve své praxi jsem používal různé způsoby tak, jak jsem byl ovlivněn různými učiteli. Naštěstí mě to úplně neznechutilo, ale spíše mě to přinutilo přemýšlet o věci a stát se pružnějším. Naučilo mě to pozorovat a naslouchat svým pacientům, kteří jsou konečnou autoritou v tom, co bylo dobré nebo špatné použití potence.

Nejdřív jsem byl veden k používání velmi nízkých potenci. Učili mě, že D6 je průměrná potence, 30C je spíše vysoká a 200C je nejen vysoká, ale nebezpečná pro rutinní použití. Potom jsem se učil o vysokých potencích a začal jsem považovat 200C a 1M za rutinní potence pro začátek případu. Fungovalo to také dobře, ale strávil jsem spoustu času telefonováním s pacienty kvůli jejich zhoršení. Později jsem se vrátil k nízkým potenciům s rutinním opakováním dávek a zvyšováním potence, pokud to bylo třeba. To vyloučilo mnohá zhoršení, ale způsobilo to jiné problémy, o kterých se zmíním později. Vážím si toho, co jsem se učil od různých učitelů. Každý z nich učil to, s čím dosahoval dobré výsledky. Cítím, že z používání jejich systémů jsem se naučil, co funguje u mě.

Výběr potence u každého případu by měl záviset na tom, jaký je pacient, který je léčen. Neměl by to být rutinní zvyk, který vede k tomu, že všichni pacienti dostávají stejnou potenci. Je velmi jednoduché zavést si způsob, že každý pacient dostane na začátku 6C nebo 30C nebo 200C. V mnoha případech se zdá, že volba potence nezpůsobí velký rozdíl ve výsledku, ale

vždycky se vyskytnou pacienti, kteří budou velmi ovlivněni právě výběrem potence. Kvůli nim bychom se měli naučit přemýšlet o tom, co děláme.

Některé ohledy, které je nutné vzít v úvahu při rozhodování o tom, jakou potenci dát kterému pacientovi, jsou:

1. Povaha nemoci, která je léčena. Například pokud je nemoc hodně fyzická a zahrnuje organické změny, neměli byste dávat vysoké potence, protože velice pravděpodobně způsobí zhoršení. Naopak nemoc, která má pouze funkční změny, nebo případ, jehož středem jsou emoce, bude často odpovídat lépe na vyšší potence.

2. Intenzita symptomů u pacienta. Tady zvažujete reakci pacientovy vitální síly na nemoc. Pacient, který má méně intenzivní symptomy, bude často odpovídat lépe na nižší potence, zatímco pacient, který má intenzivnější symptomy, často potřebuje vyšší potence. Například pacient *Ignatia*, u kterého je hysterie se smutkem, odpovídá daleko lépe na 1M než na 6C.

3. Jasnost souboru příznaků. Stejně jako v bodě 2 to vyjadřuje pacientovu životní sílu. Jasnější soubor symptomů většinou znamená silnější vitální sílu a pacient často odpovídá lépe na vyšší potence. Nejasný soubor symptomů většinou znamená, že vitální síla je oslabená, a tito pacienti často odpovídají lépe na nižší potence. Nebezpečím u oslabených pacientů je, že příliš vysoká potence vyvolá zhoršení, které se nezastaví a způsobí pacientův úpadek.

4. Senzitivita pacienta. Někteří pacienti mají sklon k přecitlivělosti: je třeba vyšší opatrnosti. U těchto pacientů často vyzkouším nižší potenci, a jestliže dobře odpovídají, převedu je na jedinou dávku vyšší potence. Pacienti, kteří potřebují léky jako *Sepie*, *Phosphorus*, *Nux vomica* a *Lachesis*, mají často větší sklon k přehnaným reakcím na lék. Někteří pacienti mají sklon k nedostatečné reaktivitě a často reagují lépe na vyšší potence nebo na častější opakování léku.

5. Vyšší opatrnosti je potřeba u pacientů s mnohočetnými miasmaty, zvláště při použití hluboko působících léků. Je u nich větší riziko vyvolání reakcí, příliš rychlého rozbouření starých symptomů. Takový problém se mnohem lépe kontroluje nízkými potencemi.

6. Záměr preskripce. Preskripce založená na simile bude mít tendenci k odpovědi na kteroukoli potenci. Pokud lék pokrývá případ v jeho totalitě, pak bude mít většinou hlubší účinek a je u něj potřeba větší opatrnosti při výběru potence než u léku, který pokrývá pouze část případu. Preskripce použitá jako non-simile (jako orgánově specifický nebo drenážní lék) by se měla pro lepší efekt použít ve velmi nízké potenci (to znamená od D1 do D6).

7. Antidotující faktory. Pokud se v případě vyskytnou okolnosti, které by mohly ovlivnit působení léku, pak je často lepší použít opakovaně dávky nižší potence. Příkladem je pacient, který užívá léky, pacient, který je vystaven působení chemických zplodin nebo alergenů, na které má vysokou citlivost, pacient v těžké stresové situaci anebo pacient, který pouze nechce přestat pít

kávu nebo vysadit jiné drogy.

8. Nosody mají tendenci k lepšímu působení, pokud jsou podány ve vyšších potencích, většinou 30C a více. Vyzkoušel jsem nosody v potencích od 6C do MM i v LM potencích a cítil jsem, že stejně jako jiný lék fungují ve všech potencích. Nejlepší výsledky, které jsem viděl, jsou u potencí od 200C výše a u LM potencí.

Musíme si také rozmyslet, co to jsou vysoké a nízké potence. Velmi nízké potence jsou pro mě od D1 do D3. Mám ve zvyku používat tyto potence, pokud předepisují orgánově specifické léky, jako je *Ruta* nebo *Anacardium* na poškození vazů nebo *Chelidonium* a *Carduus marianus* na játra. Dávám přednost předepisování na základě podobnosti, ale v některých situacích to není možné.

Za nízké považuji potence mezi D6 a D30 a od 6C do 12C. Používám tyto potence u pacientů, kteří by mohli mít obtíže s vyššími potencemi z důvodů, které jsem vysvětlil výše. 30C je střední potence, kterou, jak jsem vyzkoušel, je výhodnější používat pro akutní než chronické problémy. Je často příliš nízká na to, aby byla podána jako jediná dávka na měsíc nebo déle, a příliš vysoká pro rutinní opakování jednou nebo dvakrát denně. Pro akutní případy, kde je třeba častější podání dávky, je to velmi užitečná potence. D200 i 200C jsou obě výhodné jako první dávka v případě, kdy se podává jediná dávka a předpokládá se, že její účinek bude trvat nejméně jeden měsíc. 200C používám pro rutinní případy a D200 tehdy, když chci použít vyšší potenci, ale cítím, že je důvod pro určitou opatrnost. 1M je dobrá počáteční potence tehdy, když je případ jasný a pacient má dobrou vitalitu.

Zřídka bych začínal případ použitím 10M nebo vyšší potence. Víím, že někteří praktici používají tyto potence pro otevření případu, ale po tom, kdy jsem to sám dělal a viděl jsem spoustu ošklivých zhoršení, nevidím v tom smysl. Rada nových pacientů mně sdělila velké znepokojení nad tím, že by měli projít takovým zhoršením, jaké viděli u svých přátel, a to mě doopravdy přinutilo k zamýšlení nad tím, co jsem dělal. Hahnemann obhajoval „jemné“ uzdravování, a ne obrátit každého pacienta naruby. Takže vyšší potence je lépe používat, pokud jsou potřeba, jako část vzestupné škály.

Pro praxi jsou velice užitečné LM potence. Tyto potence mají několik předností: jsou jemnější, působí méně reakcí a dokonce se zdá, že účinkují rychleji. Používám je, kdykoli je to možné, pro přecitlivělé pacienty a zjistil jsem, že těmto pacientům dělají neobyčejně dobře. Díky tomu, že se používá „plussing technique“ (technika vzestupných dávek, přičemž je lék rozpuštěn ve sklenici vody a pouze jedna lžička je přenesena do další skleničky, z níž pacient upije, nebo do lahvičky, s níž je silně potřepáno, udeřeno, pozn.red.), je tu daleko méně problémů při příliš častém opakování léku. Přes tvrzení těch, kteří podporují tento systém, LM potence mohou vyvolat zhoršení na počátku léčby, ale méně intenzivní než ta, která jsou vyvolána podáním centesimálních nebo

decimálních potencií.

Spornou otázku týkající se opakování dávek je třeba upřesnit. Hahnemann jasně uvedl, že dávka nemá být opakována, dokud předchozí nepřestala působit. Později vyslovil domněnku (v šestém vydání Organonu), že problémy s tím spojené by se daly odstranit použitím „plussing technique“. Byl očividně zaujatý tímto problémem a my bychom měli být také. **Věřím, že mnohé případy jsou negativně ovlivněny nadbytečným opakováním dávek, ať je to opakování potencií nízkých či vysokých.**

Ve své praxi jsem jednu dobu zkoušel systém, kdy pacient začínal s nízkou potencií, např. 6C třikrát denně tak dlouho, dokud nepřestala účinkovat. Pak se zvýšila potence na 9C nebo 12C třikrát denně, pak na 30C každý den, případně 200C každý den atd. Systém fungoval zpočátku dobře, ale později se všechno začalo obracet k horšímu. Dvě nejčastější věci, které jsem pozoroval, byly, že pacienti často reagovali jako při zkoušce léku, anebo že se často stali relativně necitlivými k lékům, které užívali. Druhá situace mě znepokojovala více.

Homeopatie funguje proto, že pacient je citlivý na lék. Ztráta citlivosti je vážný problém. Ukončil jsem léčbu několika pacientů, na které působil lék, jen pokud ho užívali ve vysoké potenci jednoduše jednou nebo dvakrát denně. Ale jestliže ho brali takovým způsobem, ztráceli progresivně citlivost na lék. Nakonec jediná věc, kterou bylo možné udělat, bylo počkat a použít jiné způsoby léčení. Někteří z těchto pacientů už nikdy nezískali zpátky citlivost na indikovaný lék. Jinými slovy, proloupaným opakováním a zvyšováním potenci jsem zkazil případ a způsobil jsem, že se tito pacienti stali přinejmenším dočasně neléčitelnými. To je velmi vážná chyba.

Řešil jsem to tak, že jsem řekl pacientům, kteří dostali nízkou potenci, že by měli lék vysadit, jakmile zpozorují zlepšení (nebo zhoršení) symptomů, a zopakovat ho jenom tehdy, jestliže se symptomy objeví znovu. Léčba, který se užívá tímto způsobem, nezpůsobí ztrátu citlivosti. Odhaduji každého pacienta, u kterého podávám nízkou potenci, abych si představil, zda ho mohu převést na jedinou dávku vysoké potence tak, aby bral co nejmenší množství léku. Pokud vidím, že pacient bude potřebovat po nějaký čas nízkou potenci, zdůrazním mu, že je důležité opakovat dávku léku co možná nejméně. Pokud tito pacienti užívají dlouhou dobu nízkou potenci a nakonec potřebují 200C, účinek léku trvá dlouhou dobu, jejich citlivost není ovlivněna. Dokonce u LM potencií mi mnoho pacientů říká, že se cítí lépe, když si berou lék tak, jak potřebují, a ne rutinně jednou nebo dvakrát denně.

Chtěl bych co nejvíce zdůraznit, že to je, podle mého, jedno z největších nebezpečí opakování léků, a jestliže hodně používáte nízké potence, doporučuji vám, abyste si dávali dobrý pozor na své výsledky. Mnoho praktiků začíná případ s potencií 30C užívanou dvakrát nebo třikrát denně. To je zbytečné a není to to nejlepší, co můžete pro pacienty dělat. Jestliže to tak praktikujete, zkuste vysvětlit svým pacientům, aby opakovali dávku léku, jen

když ho potřebují. Myslím, že budete s výsledkem spokojeni.

Jiný problém, který jsem u tohoto systému viděl, je ten, že často opakované dávky léku mají v některých případech efekt, i když to pro pacienta není ten nejlepší lék. Jediná dávka 200C nebude mít dlouhodobý vliv, protože to není správně zvolený lék, ale jeho neustálé opakování bude mít trvalý částečný efekt. Problém je, že předepisující lékař není nucen zaujmout postoj ke skutečnosti, že případ potřebuje přezkoumání, a pacient je spokojený ve své nevědomosti, protože pociťuje určitou úlevu. Pokud přezkoumáte takové případy po šesti měsících nebo po roce, vidíte, že nenastal žádný skutečný pokrok.

Jak jsem uvedl, toto nepíšu jako autorita, ale spíše jako pozorovatel, který se snaží naučit se, jak být lepším praktikem. Prosím, přemýšlejte o tom, co jsem napsal. Jestliže vám to pomůže, budu šťastný, že jsem vám prokázal službu, jestliže ne, je to také v pořádku. Některé věci jsem pochopil při psaní tohoto textu. Doufám, že si brzy přečtu o tom, jak jste se vy vypořádali s některými aspekty homeopatie. Každý z nás má cenné zkušenosti, o které se může podělit s ostatními.

Hahnemann byl velký pozorovatel a pragmatik. Měli bychom následovat jeho příkladu. Neměli bychom se bát experimentovat a pozorovat, jaké jsou výsledky toho, co děláme. Jelikož se při své praxi stále zdokonalujeme, musíme přestat s papouškováním našich učitelů. Musíme opatrně zkoušet všechno, co nás naučili, tak abychom léčili spíše na základě vlastní zkušenosti než na základě slepé důvěry. Naši učitelé nám pouze naznačují cestu a pak nás nechávají, abychom se učili pravdu od svých největších učitelů - svých pacientů. Zavazuje nás to vůči našim pacientům, abychom dělali to nejlepší, co je v našich silách, potřebujeme je právě tak, jako oni potřebují nás. Za to, co nás učí, se jim můžeme odměnit pouze nádherným darem zdraví.

Dr. Albin je profesorem homeopatie na Národní škole naturopatické medicíny (National College of Naturopatic Medicine) v USA. Je absolventem Národní akademie (National College) a IFH profesionálního kursu (IFH Professional Course). Provozuje praxi v Salem, Oregon, a je častým přispěvatelem do Simillima .

Něco o tom, jak vznikal český překlad Kentova Repertoria

MUDr. Luděk Ryba

Dovolte, abychom se s Vámi podělili o některá fakta, týkající se porodu zatím pravděpodobně největšího českého homeopatického literárního dítěte. Zdá se být skoro příznačné, že těhotenství opravdu trvalo devět měsíců. Již odpočátku to však bylo pořádné sousto a holanďáci i angličtí kolegové odhadovali, že se vše pořádně protáhne, nejspíš na několik let. Vrozený český optimismus však nepopřál takovým konzervativním názorům sluchu a s chutí se dal do díla. Celá původní počítačová verze se skládala asi ze 40 souborů, které odpovídaly jednotlivým hlavním rubrikám Repertoria, z nichž největší měl kolem 800 kB, a dohromady necelých 5 mB. Jako první problém jsem musel shánět počítač, který by takové embryo vůbec pojal. Naštěstí se z otce jednoho mého pacienta vyklubal šéf počítačové firmy a navíc ještě charakter a zapůjčil mi šikovný notebook, který jsem mohl stále nosit s sebou. (Jeho kvality jsem ocenil zvláště při práci ve vlaku). To mne povzbudilo natolik, že jsem se ihned pustil do díla. Na vydavateli jsem si vymínil lhůtu 4 měsíců, a věřil jsem, že za tu dobu překlad zvládnou. Překládal jsem jednotlivá hesla postupně, a i když jsem užíval vcelku kvalitní program Word for Windows, který umožňoval současnou náhradu opakujícího se hesla v celém textu (ovšem jenom v rámci jednoho souboru, tedy nejméně 40 x v celém díle), zjistil jsem po 6 týdnech usilovné práce, že mám přeloženo zhruba jednu sedminu. Naštěstí se podařilo vybrat z celého textu jednotlivá hesla a seřadit je abecedně. Dále jsem tedy překládal již jen text složený z hesel. Je pravděpodobné, že se najdou slova, která mají v angličtině stejný tvar, ale mohou znamenat i něco jiného. Příkladem, který jsem mj. konzultoval s Peterem Chappellem, je slovo labour - tedy práce nebo porod. Ani z anglického textu v tomto případě není vždy jasné, co je míněno. Problémy vznikaly také při nacházení českých ekvivalentů a synonym tam, kde angličtina má synonymum několik. Ve snaze odlišit je v české verzi jsem byl nucen použít někdy trochu neobvyklých termínů - např. rozbolavělost či bolest odřená, pro anglické výrazy rawness a soreness. A znovu podobných případů bude více, např. čeština nemá přesné anatomické definice pro jednotlivé části údů. Běžný překlad slova Lower extremity, Leg, Foot případně i Thigh je Noha, přitom se však jedná jednou o celou dolní končetinu, podruhé o konec končetiny od kolena dolů, potřetí od kotníku dolů a posledním je myšleno stehno. Toto jsem se snažil zohlednit ve vysvětlivkách v závorce za heslem. Anglický text také někdy užívá slova Thumb nebo Big toe - tedy palec, jinde slova First finger či First toe, neboli první prst. Pokud se tedy

některé heslo zdálo být nejasné, připojil jsem krátkou vysvětlivku. Někde již samotný originál obsahoval chyby. Jak vyplynulo v diskuzi na anglických kurzech, Kentovo Headless v Mysli, které jsem přeložil jako Neopatrnost, má být správně Heedless a znamená Nedbalý rad. Situaci snad zachránila má poznámka u tohoto hesla - Zbrklost. Nyní Vás možná napadne otázka, proč se nedělaly opravdu stoprocentní korektury hotového textu. Dělal se. A nikoliv jedna. Já sám jsem celý text, již s přiřazenými českými hesly, pročetl a při této příležitosti jsem udělal ještě mnoho změn a úprav, např. v rodech a pádech (jak známo, rody se v angličtině tvarově neliší, v češtině samozřejmě ano, a pro pády platí totéž), ale číst 1500 stran a hlídat každé písmenko je práce doslova zoufalá. Kdybychom trvali na absolutní bezchybnosti (a tu nemá ani originální tisk v angličtině, nemluvě o překladech do francouzštiny nebo němčiny), čekali byste na Repertorium ještě hodně dlouho. Finální úpravou bylo seřazení textu podle abecedy v jednotlivých rubrikách i podrubrikách, které šly někde až do devátého kolene. Mnoho hesel se totiž postupně větví až do deváté podúrovně, a přitom symptomy v každé z nich zachovávají abecední pořádek. Leč dítě je na světě a soudím, má se čile k světu. Aby prodělalo šťastně dětské nemoci a odrostlo plínkám, to je již úkolem Vás všech. Věřím, že případné zrozené vady půjdou odoperovat a vady na kráse spraví drobná plastika. Správně upozornil jeden z anglických lektorů, že vydáním knihy vše teprve začíná! Především se v ní musíte naučit hledat a rozumět jejímu svěbytnému jazyku. Já sám jsem se s anglickou verzí seznamoval v praxi asi půl roku, než jsem se naučil, co kde najít, a které rubriky je vhodné užívat a které se k praktickému užití příliš nehodí (pro svůj velký rozsah, kde jsou obsaženy prakticky všechny léky, nebo naopak pro svůj rozsah malý apod.). Rozhodně se nebojte do knihy psát, doplňovat léky, dopisovat. Peter Chappell tvrdí, že do Repertoria je třeba psát stále. Do této knihy zaznamenávají homeopaté i postřehy z vlastní práce. Zkrátka vychovejte si dítě k obrazu svému. Rádi bychom se v našem časopise systematicky věnovali komentářům k jednotlivým rubrikám, bude třeba je však podrobněji poznat, a to chce čas. Dnes se proto pokusím komentovat rubriku zcela zásadní - Mysl. Stejně jako to udělal J. T. Kent v roce 1900, kdy své Repertorium vydal, vyzýváme i Vás, abyste se se svými poznámkami, postřehy, připomínkami a dodatky neváhali svěřit. Uvedeme je v této rubrice.

Co dodat ke kapitole Mysl

Úvodem bych doporučil přečíst si tuto kapitolu, nejprve hlavní hesla a pak podhesla. Zjistíte, že u řady hesel jsou v závorkách buďto odkazy, nebo upřesnění pojmu. Snažte se porozumět, jakou vlastnost které heslo představuje, a případně si poznamenejte vedle vlastní, podle vás lépe vyhovující a praxi odpovídající termín. Přiznávám, že bych některé tvary sám

upravil (např. místo Zlo bych užil spíše Zlý, ev. Zlomyslný, zlovolný apod.), ale smysl je zachován. Zjistíte asi, že některé odkazy vedou do slepé uličky. Bylo tomu tak někdy již v originále, část vznikla při překladu např. str. 23 Halucinace (Přeludy), Přeludy však nenajdete, ale najdete Bludy (Přeludy). Většinou ale po chvíli úsilí objevíte odpovídající heslo. Např. Pláč najdete pod heslem Nářek. Provéřit odkazy dopodrobna (často směřují do jiných kapitol) nebylo při počítačovém zpracovávání možné, teprve až po vytištění knihy mají její tvůrci - stejně jako vy - možnost vidět dílo celé pohromadě. Samozřejmě v naprosté většině odkazy souhlasí. Pokusím se uvést několik bodů, s nimiž si možná lámáte hlavu, nebo které hledáte, ačkoliv zde nejsou. Bezvědomí (str. 1) znamená jakoukoliv poruchu kvality vědomí, nikoliv jen úplnou ztrátu vědomí. Přesnější překlad by tedy byl Porucha vědomí, ale hůř by se hledal. Bědování (str. 3) odpovídá spíše slovnímu nářku než slzám. Slzy najdete pod rubrikou Nářek (plačtivá nálada) na str. 36. Sem by patřilo doplnit heslo Pláč. Bludy (str. 3) zahrnují jak přeludy vizuální, tak myšlenkové, tuto rubriku lze užít i v souvislosti se sny (když něco v rubrice o snech nenalezneme). U rubriky Cenzorský, kritický (str. 17) lze připojit význam Přísný. Domyšlivý (str. 22) lze upřesnit jako Nadutý. Hovornost (str. 24) je též Upovídánost, Chmury (str. 25) též Zachmuřený, Ideje (str. 26) též Nápady. Termín Mania-a-potu jsem ponechal v původním tvaru, znamená zdrogovanost, stav excitace z jakékoliv drogy. Marnotratník (viz Extravagance) str. 31 odkazuje k rubrice Výstřednost (str. 80). Milostné sklony (viz Nemravnost) str. 32 míří na Necudnost (str. 38). Monománie (str. 32) znamená jednu utkvělou myšlenku nebo jedno téma. Muka (str. 33) lze upřesnit jako Tísňivý pocit. Rubrika Nářek (str. 36) by se mohla jmenovat Pláč, jedná se však v podstatě o synonyma. Nepřítomný duchem (str. 42) je též Roztržitý. Opovržlivý (str. 46) znamená též Povýšený. Otupělost (str. 47) je přesněji Tupost či Hloupost. Pracovitý (str. 54) je též Pilný. Radostný (str. 55) značí také Dobrou náladu. Smutek (str. 61) znamená též Depresi. Surovost (str. 71) je Hrubost z některých jiných odkazů. Škodící (str. 71) je též Škodolibý. Vybíravost ze str. 79 odpovídá opakovaným odkazům Vrtošivý. Když tak prohlížím jednu rubriku za druhou, zjišťuji, že naprostá většina je srozumitelná a jasná, že vše podstatné je zde obsaženo a inteligentní čtenář vždy najde cestu. Pevně věřím, že obstojí i další rubriky, kterým se - doufám, že i s vaší pomocí - budeme věnovat příště.

Repertorium z hlediska redakčního

Mgr. Jiří Čehovský

Vydání českého překladu je jistě mezníkem v krátké historii české homeopatie. Mnohé zahraniční autority dělí dějiny homeopatie na dvě období: a) předrepertorizační, b) období repertorizace. Teprve repertorizací se homeopatie stává skutečnou vědou. Teprve pomocí Repertoria je možné exaktně porovnat případ s Materií medikou. Proto také v odborných časopisech bývá obvykle v kazuistikách vedle symptomu uvedeno číslo strany Repertoria, na niž je symptom zaznamenán, např.: „Pacient trpí výronem prostatické tekutiny při emocích (K 601).“ Bylo by velmi vhodné, kdyby se autoři příspěvků do tohoto časopisu pokud možno alespoň občas přidrželi této osvědčené mezinárodní zvyklosti.

Někteří homeopaté soudí, že repertorizace je dřina, setkal jsem se však už s takovými, kteří teprve s českým překladem přišli repertorizaci na chuť, repertorizují s nadšením a tato činnost se jim stala zábavou a drogou (jedinou, kterou homeopatie připouští).

Chyby v tak nesmírně rozsáhlém a náročném textu vzniknout zákonitě musely, je jich však i v porovnání s překlady do jiných jazyků poměrně málo a nemohou mít žádný vliv na přesnost předepsání už díky tomu, že předepisujeme vždy podle totality symptomů. Navíc mohou být opraveny. Naopak se toto vydání vyznačuje i některými vylepšeními oproti anglickému originálu. Zvláštním výpočetním postupem byly například vyhledány a odstraněny všechny chyby ve zkratkách léků a dále všechny polygrafické chybičky, jako slitky písmen a podobně. Takže seznamy léků u jednotlivých symptomů nevykazují omyl.

Opravte si laskavě ve svých Repertoriích následující:

V obsahu u Genitál ženský opravit číslo strany na 643

str. IV. Acontium opravit na Aconitum

str. 21 DĚTI, nemá ráda sebe samu opravit na: Děti, nemá ráda své vlastní

str. 24 HYDROFOBIE (Ruživost) na (Zuřivost)

str. 294 10. řádek zdola vpravo vyškrtnout ZHORŠENÝ

str. 458 ODPOR k jídlu (viz Nechuť) místo předchozího odkazu v závorce má být (CHUŤ K JÍDLU zmenšená)

str. 531 JARO, pocit jako by, skoulí se z levého podžebří opravit na: PRUŽINA, jako by se rozvinula v levém podžebří

str. 665 11. řádek zdola vpravo dát potěšení místo radost

str. 1102 Vyškrtnout 1. řádek vlevo

str. 1201 8. řádek vlevo předsadit LEŽENÍ před slovo zhorš. Dále pak nahradit slovo LEUKEMIE slovem LEŽENÍ v 1. řádku vpravo a v 1. řádku na str. 1202 vpravo i vlevo

Některé z uvedených tiskových chyb jsou již v dotisku z června tohoto roku opraveny.

Pokud se vám podaří objevit nějaké další nepřesnosti, prosíme, abyste nám o nich napsali na adresu redakce.

Případ tuberkulózy páteře

Stephano Barni, MD

Převzato z časopisu Simillimum, USA. Přeložila MUDr. Ludmila Jiráčková

Před několika lety, když jsem pracoval v severní Africe (Benin), léčil jsem pětadvacetiletého muže, který měl tuberkulózu páteře, Pottovu chorobu. Byl to nomád z kmene Peuthů, skupiny lidí, kteří mají tmavou pleť, přestože mají mnoho genetických charakteristik typických pro indoevropany.

Jeho potíže spočívaly ve dvou obratlových píštělích, které tvořily dva studené abscesy v lumbální krajině. Vytékal z nich žlutý, hustý, odporný hnis. Tento výtok se objevil v posledním roce. Měl lehce zvýšenou teplotu na 37.5, která se objevovala večer. Měl kašel. Hodnota sedimentace byla 100. Postižené obratle byly stlačené, což vyvolávalo kruté bolesti v dolní části těla, ale neměl paralýzu.

Byl velmi štíhlý, křehký a slabý, při nemoci ztratil chuť k jídlu. Byl vyčerpaný, většinou celý den proležel nebo proseděl. Byl extrémně zimomřivý, v noci i ve dne. Dokonce v africkém horku musel nosit košile s dlouhým rukávem. Když se odhalil, začal by se třást. Spal pod mnoha přikrývkami. Jediný další symptom, který si vybavuji, bylo množství velmi malých, velmi tvrdých uzlin na krku.

Jeho chování bylo nezvykle příjemné na člověka, který má takové bolesti. Byl jemný a zdvořilý, odpovídal ochotně, kdykoli jsem se ho zeptal. Jeho jemnost také svědčila o poddajné povaze, ochotně spolupracoval, když jsem při vyšetřování měnil jeho pozice. Nebyl netrpělivý, ani si nestěžoval, jak by se dalo očekávat při takových obtížích. Zdál se vždy tak trochu smutný, jako by na jeho chování ležel závoj smutku.

Dal jsem mu *Silica 200C*, jednu dávku.

V průběhu několika příštích dnů jeho teplota klesla, sedimentace se vrátila k normálu, jeho energie významně vzrostla. Už nemusel celý den ležet. Zlepšila se mu chuť k jídlu, a pak i váha. Začal se smát, jako by se do jeho života vrátila radost. V té době se objevila profúzní sekrece z fistul, která trvala celý měsíc. Sekrece postupně ustala. Abscesy zmizely a fistuly se uzavřely. Vypadal naprosto normálně a zdravě, kromě bolestí v lumbální krajině, způsobených kompresivními zlomeninami obratlů. Za měsíc si sbalil svoje věci a vydal se na svoje nomádké cesty.

Dr. Stefano Barni učí homeopatii na postgraduální Škole homeopatické medicíny ve Veroně (Scuola di Medica Omeopatica di Verona) v Itálii. Několik let studoval u Georgese Vithoulkase.

Hahnemannova nadace
ve spolupráci s
London College of Classical Homoeopathy
pořádá ve dnech 2. až 4. září 1994 v aule Vysoké školy
veterinární a farmaceutické v Brně, Palackého třída 1/3

MEZINÁRODNÍ KONGRES KLASICKÉ HOMEOPATIE

Přednášejí přední světoví homeopaté
Dr. D. Chhabra, Indie, P. Chappell, Velká Británie, M. Norland, Velká
Británie, Dr. T. Smits, Nizozemí, Dr. W. Springer, BRD, videozáznam
přednášky Dr. P. Herscu, USA

Organizační pokyny:

Jednací jazyk: čeština, angličtina, tlumočení zajištěno

Účastnický poplatek: 1000,-Kč

Možnost ubytování v hotelu: cca 500,-Kč ubytování + 250,-Kč stravování

cca 900,-Kč ubytování pro cizince

nebo v koleji: cca 180,-Kč ubytování + 150,-Kč stravování

Strava je zajištěna vegetariánská.

Začátek přednášek v pátek ve 14,00 hod., sobota a neděle v 9,00 hod.

Doprava: na místo konání se lze dopravit tramvají č. 1 a č. 18, směr

Královo Pole, Řečkovice, tramvají č. 6 z České, směr Královo Pole.

Informace: na telefonním čísle 05-44210099 nebo na adrese

Ing. Lenka Pelánková, Antonína Slavíka 13, 602 00 Brno

Přihlášky: s kopií potvrzení o platbě účastnického poplatku zašlete nejpozději do 5. srpna na výše uvedenou adresu. Udejte, zda máte zájem o stravování a ubytování v hotelu či na koleji.

Naše kazuistiky

Dva případy astmatu

MUDr. Petr Pudil, Praha

Pacientka Dagmar B., 47 let

Pracovala jako knihovnice, pak v televizi jako úřednice, nyní je dlouhodobě v domácnosti.

Anamnéza

Do 6 let opakovaně angíny, provedena tonsilektomie. Pak až do 30 let zdráva.

Do 30 let štíhlá, pak pomalu progredující obezita, nyní generalizovaná, difuzní. Podkožní tuk na břicho až 10 cm. Několikrát se pokusila o zhubnutí, nesnesla ale dietu spojenou s hladověním.

Od 30 let jsou zde dvě onemocnění. Bolesti hlavy a asthma bronchiale.

Bolesti hlavy

Začaly jako „nedělní migrény“, později se objevovaly zejména při mlhavém počasí. V létě bolesti nemá. Bolest je „jako od napjaté struny za očima, která je připojena přesně ke středu oka“. Více vpravo. Bez iradiace.

Při bolesti vypije velké množství studeného čaje, který později vyzvrací. Po vyzvracení se stav zlepší. Bolest se velice zhorší předkládněním, zahřátím těla nebo teplem v místnosti.

Po odpoledním spánku, po kterém je jinak v dobrém stavu, by se bolest zhoršila, pokud by s ní šla spát. (Cephalea léčena klasickými analgetiky).

Asthma bronchiale

Výdechová dušnost bez závislosti na denním rytmu. Nejvíce se stav zhoršuje počasím. Nejvíce vadí podzim, zejména vlhká zima. Suchá zima prakticky nevadí. Suché léto ráda nemá, ale na dýchání jí nevadí. Je bez výrazné expektorace. Dobře se jí dýchá při bouřce. (Léčeno klasickými bronchodilatancii, perorálními, i ve spreji - Berotec, Ventolin).

Vztah astmatu a bolesti hlavy

Pacientka bydlí na vysokém kopci, na samotě, odkud schází často do vesnice. Pokud nastane nepříznivé počasí (vlhké), na kopci mívá migrény. Když jde do vesnice a dostane se pod „určitou hodnotu nadmořské výšky“, pak má asthma. Tento vztah je dosti pravidelný.

Kůže

Snadno se jí odírá, má stále nějaké odřeniny. Bez velkého hnísání. Rozpraskaná kůže kolem rtů, v nepatrné míře kolem očí. Zarudlé rozpraskané tváře. Kolem rtů často opary. Nezávisle na ročním období.

Čím jsou rty rozpraskanější, tím více pálí, stav zlepšen aplikací studeného.

Pocení

V minulosti se potila značně, ještě když byla štíhlá. Nyní, po porodech, se potí mnohem méně, pot je dosti páchnoucí. V noci se moc nepotí.

Vztah k vodě

Má ráda saunu. Protože nemají koupelnu, „celá“ se koupe jednou týdně. Aby překonala pachy tělesné, používá voňavky. Navíc tyto voňavky ráda čichá.

Na koupání jí nejvíc vadí utírání, které jí velice irituje kůži. Ta pak pálí. Do horké vody by se ponořila, ale jinak volí vysloveně chladnou koupel.

Je horkokrevná, chodí málo oblékaná, ani v zimě nenosí rukavice. V nevětrané místnosti nevydrží, má pocit, že omdlí.

Jídlo, tekutiny, apetit

Je velký jedlík, nejradši má kyselá jídla, kořeněná, nejradši má „tatarák“. Maso jí ráda, včetně tlustého.

Sladká jídla jí nechutnají. Psychicky nesnese krupicovou kaši a semlbábu.

Alkohol ráda, v posledních letech po něm má stále více zaživačích potíží. Má velice ráda pivo. Po něm je bez obtíží.

Pije hodně, studenou vodu, ne ledovou. Horké nápoje nikdy nepije. Po vypití mléka nebo smetany má do 5ti minut průjem. V minulosti měla často průjmy, zejména po ránu. V posledních letech je stolice normální.

Snídá v 9 hodin, pak je na lačno do 13 hodin i déle, aniž by jí lačnění vadilo (!). Hlad do té doby nemá.

Den a noc

Probudí se v dobrém psychickém stavu, ale fyzicky je unavená, nechce se jí nic dělat, dopoledne nestojí za nic. Usne-li po obědě nebo přes den, probouzí se v dobrém stavu.

Chodí spát stále dříve, třeba ve 20 hodin. Dříve chodila spát velmi pozdě a byla večer aktivní. Čím více má astmatických obtíží, tím je v tomto směru unavenější a jde spát dříve. Je tím astmatem „utlumená“.

Usíná na levém boku. Usne rychle. V místnosti, kde spí, chce mít chladno. Teplu v místnosti nesnese. Často odkrývá přikrývku, někdy má na ploskách pocit horka až pálení.

Sny má velmi živé, akční, ze života.

V noci spí, nebudí se.

Gynekologie

Menarche ve 14 letech, cykly normálně dlouhé, menses naprosto pravidelně.

Krvácení střední, krev červená, premenstruační potíže (hlavně křeče v břiše). Zlepšeno krvácením.

Několikrát zde byl fluor, vždy nažloutlý, bez pálení, svědění. Neagresivní.

Psyche

Je velmi citlivá a až plachá. Chtěla být herečkou, ale z důvodu plachosti to nešlo. Jinak je ale velmi sdílná, ráda si popovídá. Je v jádru optimista a nadšenec. Je to ale v rámci jisté maniodepresivity.

V době deprese je jen smutná a nevykonná. Je velice systematická v mnoha věcech. Ale není pořádkumilovná. Není žárlivá, není lakomá. Nemá ráda konflikty s lidmi a dělá vše pro to, aby se jim vyhnula.

Věnuje se okultismu, je dobře zasvěcená do homeopatie.

Koncem listopadu 1992 podán jednorázově **Sulphur 200 CH**.

Následující měsíc proběhlo zhoršení, několikrát dušná a bolest hlavy. Na kontrolu přichází v květnu 1993. Od konce prosince 1992 je bez dechových potíží, neměla ani jednu takové potíže, aby musela brát léčbu. Bolesti hlavy nemá. Psychicky velmi zlepšená, naprosto vyrovnaná. Dokonce zhubla o 20 kg, což se jí z výše uvedených důvodů dříve nevedlo.

Další kontrola (telefonicky) v červenci 93, stav zlepšení trvá.

Chlapec Jakub M., 5 let

Anamnéza

Od 2. měsíce života „atopický“ ekzém. Začátek v březnu. V posledním roce prohlubující se respirační potíže. Začátek na podzim. Expirační dušnost bez současné teploty. V pravidelných asi dvouměsíčních intervalech několikátýdenní dušnost. Bez expektorace. Suchý noční kašel. Trvá serosní rýma 1 rok.

Ix angína, Ix nesotitis. Nemoci začínají dopoledne.

Rýma

Serosní, ráno a dopoledne. Večer ji nemá.

Dušnost

Záchvaty suchého nočního kašle, před a po půlnoci. Nejvíce večer a před půlnocí. Zlepšení chladným vzduchem. Stav dušnosti jsou horší v zimě.

Jídlo a pití

Apetit střední, má rád sladkosti, polévky (nechává si je nápadně vychladnout). Maso, ryby a slaná jídla mu příliš nechutnají.

Pije velká množství tekutin, stojí o studené nápoje. I při nemoci a bolesti hrdla stojí spíše o chladnější nápoje.

Denní rytmus

Nevstává rád, je ufnukaný, ale po několika minutách se vzpamatuje a je aktivní a veselý až do večera. Špatně ale usíná, chce mít v místnosti matku, chce mít rozsvíceno.

Usíná na zádech. Pokud se budí, tak hlavně kašlem, nejčastěji kolem půlnoci. V noci nevstává, chce mít u postele tekutinu.

Sny normálně nemá, při nemoci sny o pavoucích a myších.

Psychika

Psychomotorický vývoj nápadně akcentován. Velice šikovný chlapec, extrovert, esteticky založený, maluje, je velice pořádkumilovný, libuje si v hezkém oblečení. Má rád oheň.

Je konfliktní, emotivní, vzplane i kvůli maličkosti a dokáže být i hodinu

vzteklý.

Logorhea. Někdy taková, že je nemožné se s ním domluvit.

Umí být sám a zabavit se hrou. O samotu patrně stojí.

Psychicky se nápadně zhoršuje, když padá soumrak. Je smutný. Souvislosti mezi bouřkou a potížemi neznáme. Nemá ji rád.

Unavitelnost

Pokud je zdravý, je plný energie a až večer padá znaven do postele.

Při nemoci je utlučený, zvadlý, opakovaně přes den usíná. Po vyspání je jeho stav zlepšen.

Horkokrevný, chodí málo oblečen. Roláky má rád.

Therapie

Chlapec trvale léčen potlačujícími léky. Dříve alopatickými a v poslední době homeopatickými.

V minulosti na dětském středisku podávána bronchodilatantia, sedativa, antihistaminika, antitusika. Nebyl hospitalizován. V posledních dvou měsících trvale Zaditen.

V posledních měsících léčen malými potencemi homeopatik firmou Rhodon, především Drosera, Calcarea carbonica, Lycopodium.

Výsledky léčby alopatické a výsledky po malých potencích homeopatik byly stejné.

4.9.1992 pacient požil dávku **Phosphorus 200 CH**. Byl vysazen Zaditen.

V prvních den po podání návaly strachu, v dalších dnech přestal kašlat, ataky rozmrzelosti. 24. den krátká intenzivní dušnost. 26. den silný kašel. Následující den zhoršení ekzému.

Dále chlapec bez potíží, 40. den po podání malá dušnost a zhoršení ekzému.

V dalších měsících je chlapec bez potíží, ekzém je sotva patrný, pokud se objeví kašel, tak jen v náznaku. Bez dušnosti.

Alopecia areata u malého chlapce

MUDr. Jana Marešová, Pardubice

Chtěla bych také přispět zajímavým případem ze své homeopatické praxe. Jsem praktická lékařka, ale velkou část mých homeopatických pacientů tvoří děti.

Chlapec David Ř., 6 let

Přišel s matkou 22. dubna 1993 s dg: alopecia areata. Onemocnění začalo v červnu 1992, kdy se objevilo kruhovitě ložisko na levé polovině hlavy. Začal se léčit na kožním oddělení, od června 1992 užívá stále Panthenol, Pyridoxin, Duovit. Prodělal iontoforesu s Hydrokortizonem. Přesto se ložisko zvětšuje a v březnu 1993 se objevila další dvě ložiska vlevo vzadu.

Obj: v levé temporální krajině vpředu ostře ohraničené ložisko alopecie velikosti 2,5 cm v průměru, v zadní temporální krajině vlevo dvě kruhovitá ložiska v průměru 1,5 - 2 cm.

Aniž bych dala najevo své vnitřní pochybnosti, zda je vůbec možné takto postupující alopecii homeopaticky léčit, nechala jsem matku vyprávět.

Chlapec je jedináček z harmonické rodiny. Byl donošený, kojený do 3 měsíců. Vážněji nestonal, občas rýma, kašel. 1x za život měl antibiotikum pro katar HCD. Jí dobře a všechno, až na tlusté maso. Je nepořádný, citově vázaný na matku. Je lítostivý, stačí málo a pláče. Jinak je všechno v pořádku a maminka už neví, co by řekla. Chlapec měří 120 cm, váží 22 kg, má trochu suchou kůži, kromě alopecií všechno v pořádku.

Začala jsem se sama ptát chlapce, co má rád. Řekl, že nejraději má vlasy. Protože jsem tomu vůbec nerozuměla, maminka mi to vysvětlila. Řekla, že od té doby, co začal lézt, jakmile někde našel vlas na zemi, hned ho dal do pusy a snědl. Je to taková vášeň, že před ním neobstojí žádný vlas. Vlastně skoro 6 let jí vlasy. Rodiče i prarodiče použili všechny prostředky, aby ho to odnaučili, vše marné. Po dobrém, po zlém, nic s ním nikdo nesvede, tak už si toho nevšímají.

Bleskla mi hlavou myšlenka o čisté homeopatii a chlapci jsem řekla: „Od této chvíle nesmíš sníst ani jeden vlas, protože jakmile jeden vlas sníš, jeden vlas ti z hlavy vypadne a za chvíli nebudeš mít na hlavě žádné vlasy.“ Chlapec vykulil své modré oči a neřikal nic.

Napsala jsem mu **Pulsatilu 15 CH** lx denně 5 granulí.

1. kontrola - 25. května 1993

Ve dveřích chlapec hlásí. „Už vůbec nejím vlasy“. Lék užíval lx denně jeden měsíc.

Obj: alopetická ložiska obrostla jemným chmýřím. (Pro mě je to zázrak.)

Pulsatilu jsem dala lx týdně po dobu 2 měsíců.

2. kontrola - 22. června 1993

Vlázky zhoustly a zesílily.

Od té době jsem chlapce neviděla.

Nyní v únoru 1994 jsem potkala otce, který mi sdělil, že David je v pořádku a brzy už bude mít bratříčka.

Enuresis nocturna.

MUDr. Josef Kreml, Kroměříž

Označuje se tak bezděčné pomočování, které nepřestává u dítěte ani po čtvrtém roce života, anebo se znovu objevuje ve věku starším, po období zachování čistoty, trvajícím alespoň jeden rok. Dnes je nejrozšířenější názor, že jde o prosté opoždění či zadržetí kontroly močení. Předpokládá se určitá nezralost nervové soustavy.

Enuresa určitě patří do skupiny onemocnění s vhodnou indikací k homeopatické léčbě, kde jde o onemocnění dlouhotrvající a klasická léčba je bez úspěchu.

Před každým homeopatickým léčením by mělo být objasněno, zda nepředchází nějaká vada či zánět. U všech našich nemocných bylo provedeno urologické a nefrologické vyšetření (někdy i opakovaně) s negativním nálezem.

V posledních dvou létech jsem léčil 27 dětí. Průměrný věk 9,4 let. Šlo o léčbu konstituční s vysokými potencemi. Z 27 mám pod další kontrolou 21. Šest z nich se již po podání léku ke kontrole i na výzvu nedostavilo (mám zkušenosti, že když je někdo bez potíží, nehlásí se). U 21 dětí jsem k léčbě použil :

NATRIUM MURIATICUM 12x

SEPIA 2x
ARSENICUM ALBUM 1x
CALCIUM PHOSPHORICUM 3x
NATRIUM SULFURICUM 1x
SILICEA 1x

Jedno dítě nemám dořešeno, po roce léčby se sice méně, ale přesto pomočuje.

Nejzajímavější kasuistiky:

NATRUM MURIATICUM

Jedenáctiletý chlapec přišel s matkou (matka je úspěšně léčena Phos.). Matka je výřečná a přesná ve vyjadřování, sděluje, že se nikdy nepřestal pomočovat, stejně jako jeho bratr (viz níže). Šlo o urostlého vyvinutého chlapce, uzavřeného, který jen velmi nerad komunikoval, dělalo mu to velké potíže i v ordinaci, často za něj při mých dotazech musela odpověďmi zaskakovat matka, která k němu měla velmi tolerantní vztah. Příliš nemluvil, jako by se za něco nebo za někoho styděl. Dobře se učil, ve škole problémy neměl, zajímal se o dějepis, zeměpis, pěstitelské práce. Měl rád svého psa.

Zažívací potíže neměl, rád jedl ovoce a brambory. Dle sdělení matky je neústupný až tvrdohlavý, s problémy se nesevřuje. Matka říká „když mi něco řekne, je to svátek“. Trpí sennou rýmou, není zimomřivý. Navenek se neprojevuje citově. Při vyšetřování anamnézy matky jsem položil přímo otázku, jaký je vztah chlapce k otci a co se mezi nimi událo. Sdělila, že otec hodně pije, proto se s ním rozvedla, a chlapec o otci nemluví a nemůže mu to odpustit, i když ve slabých chvílích se s otcem snažil navázat kontakt (vztah k alkoholismu je zvláštní). (V rodině, kde je Nat.m, často pozoruji jako protipól někoho, kdo má sklon k ethylismu.)

1.podání léku Nat.m. C 200, při kontrole za měsíc matka sděluje, že neústupnost chlapce je zmenšena a pomočování, které bylo denně, se za měsíc objevilo jen 3x.

1. podání Nat.m. D 1000 kontrola za 3 měsíce, již se nepomočil, má větší žízeň, více solí, je tolerantní a snášenlivý, “ je to jiný chlapec“, říká matka. Kontrola po roce je bez potíží.

CALCIUM PHOSPORICUM

Šlo o bratra výše uvedeného hochy, o rok mladšího (10 let), který se nepřestal pomočovat od narození, budil se v noci, když přišel otec opilý, měl z takové noci po ránu tiky. Při vyšetřování nikdy o otci nemluvil. Jde o citlivého,

štíhlého a jemného chlapce, který se ještě dnes probouzí ve stejné hodiny, kdy otec k ránu přicházel, a to i přesto, že otec s nimi dávno nežije. Je upovídaný, není agresivní, matka říká, že je „mazel“, je lechtivý a rád pomáhá druhým. Je velmi pracovitý, stále něco vymýšlí a v okamžiku, kdy je zaujat svou činností, nesnese vyrušení, po něm je velmi protivný. Dokončí jen tu práci, pro kterou je nadchnut. Pohybově je velmi živý, ve škole se zajímá nejvíce o tělesnou výchovu, matematiku a přírodovědu. Není zimomřivý, jen někdy mu prochladnou nohy a při podání rukou má dlaně teplé, ale zpoceně. Je velmi žízňivý, pije studené i v zimě a nenachladí se. Zažívací potíže neudává, má rád sladké i slané.

1.volba CAL.PHOSPHORICUM C 200 - kontrola po 3 týdnech, 1x se pomohl. Po druhé dávce CAL.PHOS. C 200 se po dobu dvou měsíců nepomohl, vymizely tiky a dobře spí. Po roce kontrola - je bez potíží.

SEPIE

Čtrnáctiletá slečna, která se denně pomočuje od pěti let. Pomočování přestalo v roce a půl, do pěti let se nepomočovala. Pomočování se objevilo rok poté, co prodělala zánět mozkových blan při příušnicích, V době příchodu za mnou před sedmi měsíci se pomočovala denně. „Zničí mě to“, říká tato půvabná a sebevědomá slečna a přitom jí zvlhnou oči, ale nebrečí. „Nemohu nikde zůstat přes noc, nemohu jít na internát a učit se tím, čím chci být, jak by to vypadalo“, pokračuje v anamnéze. Chtěla být kosmetičkou. Rodiče jsou z toho nešťastní, a protože se v dětství asi tři roky nepomočovala, viní z toho kdejaké zdravotnické zařízení - „co už jsme prochodili, si nedovedete představit“, říká matka.

Jde o slečnu se vzpřímenou postavou, ostře řezaných rysů v obličeji, který je líbivý na první pohled. Je neústupná, nesnese jakýkoliv dotyk nebo pohlazení, natož litování. Je-li výtka směřována k jejímu zevnějšku, urazí se jako „princezna“ a jde do svého pokoje. Pláče více ze vzteku než z jiného důvodu.

Enuresa je hodinu po usnutí, jak vyzorovala rodina za léta. Po zánětu mozkových blan se objevovaly záněty močových cest, přes negativní opakovaná nefrologická a urologická vyšetření enuresa zůstala. Při gynekologickém vyšetření byla nalezena lehce obrácená děloha. V dětství byly časté chřipky a angíny. Ve škole má ráda dějepis, ruční práce (zvl. pletení), mezi koníčky patří jízda na koni v jezdeckém oddíle, který mají ve vesnici.

1. volba SEPIA D 200, denodenní pomočování zmizelo a objevilo se po dobu jednoho měsíce 3x, dle sdělení matky je dcera „jiná“, nevzteká se tak často, snadněji komunikuje nejen mezi kamarádkami, ale i doma.

2. volba SEPIA D 200 1x za měsíc, kontrola po 4 měsících, nepomočuje se, a přitom nedodrží pitný režim doporučený psychiatrem.

NATRIUM SULPHURICUM

Jde o osmiletého chlapce (otec konstitučně léčen PHOS. pro lupenku), který se začal homeopaticky léčit začátkem března 93 pro recidivující otitidy, které se objevují po rýmě vyvolané prochlazením vždy po půlnoci. Chlapec je dost zimomřivý, má rád hudbu, chodit začal včas, plenky míval do dvou let, řeč byla opožděna a zpočátku špatná, nepotí se, rád si hraje sám. Poruchy spánku nemíval. Po prodělaných otitidách se objevily v zimě recidivující bronchitidy od října do března. Nedusil se, ale kašel byl suchý a vyčerpávající. Byla prokázána laboratorně porucha imunity, klasická a imunostimulační léčba neuspěla. Léčba homeopatií byla doporučena na podnět příbuzného zdravotníka, který upozornil na hrozící nebezpečí astmatu.

1.volba ARS.ALBUM. Vzhledem k tomu, že jde o vleklé onemocnění, které mohlo být kdykoliv zhoršeno aktivní infekcí, podal jsem ARS. D 2x denně a ARS. D200 jako konstituci 1x za měsíc. Od března až dodnes nedošlo k žádné infekci, a to i přesto, že je klinicky zdrav. Kontrolní laboratorní vyšetření imunodeficitu stále vykazuje stejnou poruchu. Jde tedy o hluboké poškození. V listopadu 93 se po prochlazení vždy v noci objevuje pomočování. Při napadnutí sněhu též, a je jedno, prochládl-li se, či nikoliv. Respirační infekce se neobjevila. Podle principu podobnosti jsem podal DULCAMARU C30, enuresa se během měsíce objevila jen 1x. Druhý měsíc i přes podání DULCAMARY se chlapec pomočoval dále, a to průměrně 3x do týdne. Hledal jsem hluboký sykotický lék, který by měl ve svém obraze enuresu, stejně, jako velkou část příznaků DULCAMRY i ARS.AI. s úzkostí po ránu, se strachem z lidí a ze zla (je rád sám, jako vlk samotář). Našel jsem NATR.SULF. D200 a již čtvrtý měsíc se enuresa neobjevila, jsem ale velmi zvědav na výsledky imunologické po ročním vyšetření.

ARSENICUM ALBUM

S matkou přišel jedenáctiletý chlapec. Byl to neklidný a neposedný astenik. Na svůj věk upravený a nezvykle si dovoluje vůči své matce. Různými grimasami opakuje matčiny gestikulace. Matka mu neustále něco přikazuje, „chovej se tak a tak, nepošklebuj se, myslíš, že to nevidím“ a. p. On si z těchto příkazů mnoho nedělá.

Požádal jsem matku, zda bych nemohl chlapce vyšetřit samostatně, souhlasila. Chlapec přestal dělat grimasy, zvážněl. Projevoval velký neklid potřásáním hlavy, mnutím rukou a dolních končetin. Byl málomluvný a agresivní. Je žíznivý a svěhlový, málo se svěřuje. Špatně spí, vše má v nepořádku, ale vede si přesný deník. Nemá rád rohlíky a chleba. Není zimomřivý, má rád psy. Nebojí se bouřek, zvracívá v autobuse, z jídla má rád „ostré“ věci i solené. Při repertORIZACI příznaků jsem dlouho uvažoval mezi

dvěma velkými léky NAT.M. a ARS.

1.volba NAT.M. se ukázala jako nepřesvědčivá, některé příznaky ustoupily, ale ne enuresa. Před příští anamnézou chlapce jsem nejdříve vyslechl matku, cítil jsem, že mi něco tají. Po krátkém rozhovoru mi podala chlapcův dopis, na jeho věk s mnoha chybami (což téměř vylučuje N.MUR.). Dopis psal v noci a klíčovou pasáž cituji:

„Pro mamku, rozlož a přečti“. „Já vím, že mně zbiješ, že Tě to mrzí, mně to taky mrzí, že pláčeš, ale nebrečím. Ale já si myslím, že nejsem z této části ZEMĚ, ale s úplně jiné části SVĚTADÍLU. Když jdu po poli a po chodníku, nemohu se ovládat a zdá se mi, že mne ovládá nadpřirozená síla. Snažím se vynikat ve škole, ale nejde to. Já se naučím, ale ráno nevím ani kolikátého je. Já si myslím, že jsem na tomto světě zbytečný. Já vím, že si jen hraji, ale mám to vrozené. A taky vím, že kvůli mně se s tatínkou hádáš a že mně chceš dát do dětského domova, tak si mi tam klidně dej, jestli máš tolik sil, aby jsi mě tam dala. Víím, že co vymyslím, jsou jen samé blbůstky a víím, že ze mně nic nebude, ale já kdybych měl roztrhnutou hlavu, ze mně všechno vypadává“, poslední věta podtržena. „Jsem na světě zbytečný“ Zdeněk.

Dal jsem ARS.AL. D200 a za 3 týdny přišel jiný chlapec. Byl neuvěřitelně klidný a vyrovnaný, potvrdila to i matka. Dostavily se první úspěchy ve škole. Chlapec se do 12ti let pomočoval, nyní se již enuresa neobjevila po dobu 6ti měsíců. Matka získala důvěru v léčení, ale také ve vlastní přístup k chlapci. Chlapec mi sdělil bez přítomnosti matky, „že cítí, že ho má maminka opět ráda“. V rámci psychoterapie o narovnání patologických vztahů v rodině jsem poučil matku, aby nemluvila o neúspěchu ve škole jako o tragédii, při které vyhrožovala umístěním syna do dětského domova. Spíše aby hledala cestu k rozvinutí jeho přirozených zájmů. Matka je léčena a její obtíže ustoupily po LACHESIS D1000, jak sama říká, je téměř bez úzkosti, tak často vnášené do vlastního syna. Přes výzvu ke konzultaci se otec nikdy nedostavil.

Psychosomatika v mnohých případech přinesla důkazy, že časéé dětské konfliktní situace určují rozhodující psychické trauma. Při této dispozici se může vyvinout funkční porucha. Když je v anamnéze dítěte a rodičů poznána, je poznána i část psychického traumatu, a tak máme nápadný a průkazný symptom pro nalezení léku. Volba léků by se proto měla orientovat na dvě otázky:

1. Čím je způsobeno v tomto konkrétním případě noční pomočování, etiologie či psychický konflikt ?

2. Které konstituční zvláštnosti jsou u tohoto dítěte ?

Lycopodium Clavatum

(Plavuň vidlačka)

Catherina R. Coulter

Přeložil MUDr. L. Ryba

Lycopodium je tyčinkovitý kapraďorost, jehož spory mají tvar vlčích tlap. Odtud také řecký původ názvu: lyco (vlk) a podos (nohy). Plavuň je jednou z nejstarších rostlin na zemi, která existuje již od období siluru před 350 miliony let. Přežívá v zásadě zcela beze změn navzdory všem geologickým a klimatickým pohromám a pozdvižením. Rod kapraďorostů vyvolává asociace klidu a setrvalosti. Jeho vlídná zeleň uklidňuje oko a konejší ducha, jeho pružná měkkost hladí na dotek a jeho vytrvalá přítomnost v běhu věků naznačuje nezničitelnou povahu.

Hledáme-li souvztažnost mezi rostlinou a člověkem (buť i jen pro mnemotechnické potřeby), zjistíme, že LYCOPODIUM vlastní příjemnou, soběstačnou povahu, klidnou ve své vyrovnanosti a zdrženlivosti, a - alespoň navenek - chladnou a rezervovanou. Tím kontrastuje s vroucnějším SUIFUREm, LACHESIS a jinými. Navíc jeho podstata je schopna vývoje, vykazuje schopnost přizpůsobit se měnícím se scénám a proměnlivému prostředí, aniž by sama v tomto procesu prošla mutací.

Mentalita je komplexní, ne vždy ji lze snadno rozpoznat a definovat, zevnějšek má často málo společného s tím, co dýchá vespod. To se stane zjevným během našeho úsilí postihnout stálé napětí mezi silnými místy a slabiny, mezi dojmem a skutečností tohoto konstitučního typu.

Následující analýza se zaměří na čtyři hlavní charakteristiky LYCOPODIA: jeho nezlomnou hrdost, jeho neotřesitelnou životaschopnost, nevyrušitelnou netečnost a dále Achillovu patu tohoto vysoce zdatného jedince - jeho sklon klamat sám sebe. V závěrečném oddíle bude rozebráno, jak tyto rysy konvergují a jak se odrážejí ve vztahu ke zdraví a nemoci.

Rozbíhavý typ

Klasický obrázek LYCOPODIA v homeopatických knihách je následovný: Pacient je hubený, se slabým svalstvem a nedostatkem životní energie, vlasy předčasně šedé nebo řidnouce, hluboké vrásky (z přemíry přemýšlení a starostí) brázdí čelo, propadlá kůže v obličeji je sinavá a bledá, předčasně vráscitá. Ustaraný výraz jej činí starším - dítě připomíná předčasně

zmoudřelého staříčka, zatímco mladík může vypadat důstojně, avšak poněkud sešle. Mysl bývá vyvinutá na úkor těla. Nachází se však i opak: mentální degenerace, předčasná senilita, selhávající duševní síly, slabá paměť. Na závěr je jedinec popisován jako melancholický, mrzoutský, zoufající, vzdorný, podezřívavý, se sklonem chápat věci jako křivdu, přemrštěně podrážděný, misantropický, zbabělý atd. Všechny tyto příznaky typ zahrnuje a jejich přítomnost je třeba rozpoznat.

LYCOPODIA, kteří se těší současné homeopatické péči, však často nezapadají do tohoto obrazu, ať již na první pohled nebo po rozsáhlejších zkoumání. Proto se tato kapitola soustředí (zvláště na muže) na ty, jež můžeme nazvat „divergentním typem“, a poskytne nové přístupy k léku.

LYCOPODIUM bylo identifikováno a úspěšně předepsáno u velkého množství pacientů, kteří jsou tělesně zdatní, mají atraktivní vzhled, jsou dobře stavění, vzbuzují dojem silného typu, kterýžto se zdá být v tomto léku jen málo obsažen. U obou pohlaví mohou být rysy jasné a kůže hladká až do vysokého věku. Ženy jsou často půvabné a mají pěkné držení. Muži mívají výrazné a propracované rysy obličeje. „Pohledný“ a „výrazný“ jsou slova vhodná pro LYCOPODIUM, zatímco PULSATILLA je hezký, FOSFOR atraktivní a ARSENICUM aristokratický.

Muži zůstávají často po celý život hubení, jejich hubenost však nese spíše znaky houževnatosti než křehkosti (druhé platí pro ARSENICUM a FOSFOR). Ti, kteří s věkem přibývají na váze, tak činí elegantně, jejich vzhled se stává honosný a důstojný. Hmotnost sama se zdá dodávat důstojnost jejich držení těla a solidnost jejich bytí. Výrazný intelekt bývá naznačen prominujícím obočím. To je podmanivý rys. Lék by měl být zvažován u každého pacienta s klenutým čelem nebo širokým či nápadným obočím, ať už má či nemá vrásky, nebo o těch, kdo vykazují dobře známý „sklon k podmračenosti“ (Kent).

Na poli duchovně-citovém je LYCOPODIUM většinou stálý a vyrovnaný, se značným příklonem k životu a zdravé chuti. Je zdrženlivý v náklonnosti a vede uvážlivý životní styl, takže zřídka propadá neurotické nebo hypochondrické sebedeprivaci. Jeho chování je ve většině ohledů umírněné. Zřídka projevuje nadměrně své city, vždy si cosi uchovává v záloze. V LYCOPODIU lze často vycítit spodní proud klidné síly.

Jedním důvodem pro zjevný rozpor mezi tradičním a divergentním obrazem může být to, že v Kentově známé konstituční triádě SULFUR, CALCAREA CARB., LYCOPODIUM, sdílí LYCOPODIUM charakteristiky s těmito svými druhy. Variace jsou u LYCOPODIA způsobeny různou mírou zvýraznění rysů v

rámci triády. Někdo tíhne více k SULFURu a projevuje smělost, schopnost prosadit se, intelektuálnost, energičnost, neohroženost, živost. Jiní tíhnou více ke CALCAREi a jsou vnímaví, pomalejší, s nánosem vnitřní nejistoty, kterou si přinášejí z dětství. Další faktor, který přispívá k rozpornému obrazu tohoto léku, je jednoduše věk. Vnitřně silný jedinec zůstává zdravý až do středního věku nebo i déle a v tomto čase nenavštěvuje lékaře. Až teprve když konstituce slábně, objeví se obraz fyzického a psychického vysílení. Muž, který na své zdraví čtyřicet nebo padesát let nijak nedbal, začne náhle jevit klasické obavy a nejistotu. Dříve se lékařům opatrně vyhýbal.

LYCOPODIUM bývá někdy cosi jako homeopatický vlečňák. Často se stává, že rázná, k homeopatii nově přilnuvší žena (lokomotiva) táhne za sebou energicky vagónky: děti, rodiče, přátele, příbuzné. Na konci, za dvacetí jinými vozy, přichází vlečný vůz - její zdráhající se manžel. A tak díky energii zemisrovnávajícího ARSENICA nebo nesmlouvavě nadšeného NATRUM MURIATICUM či žadonící PULSATILLY se manželce podaří dovléci svého skeptického, zdráhajícího se, v podstatě zdravého manžela LYCOPODIUM do lékařovy ordinace a tehdy může homeopat pozorovat LYCOPODIUM před jeho zhroucením a tak jej léčit preventivně.

Sebedůvěra

První nápadnou vlastností LYCOPODIA je sebedůvěra. Je patrná z klidného vzeření člověka, který si váží sám sebe a má o sobě dobré mínění. Důvěřuje plně svému úsudku a je přesvědčen, že ví vždycky vše nejlépe. Díky své rezervovanosti to nemusí vždy říkat nahlas, ale myšlenka je stálá. Napůl uštěpačná stížnost pacienta - „Ach, co je to za osudové břímě mít vždycky pravdu, když ostatní se tolik mýlí“. Plně odhaluje myšlení LYCOPODIA.

Sám sebe považuje za příklad sebeovládání a rozumu, který by měli ostatní následovat. Je přesvědčen, že svět by se stal mnohem, mnohem lepším, kdyby na něm žilo více správně myslících a správně jednajících osob, jako je on. SULFUR může mít obdobnou sebedůvěru, je však méně upjatý, LYCOPODIUM vkládá morální váhu do své „řádnoti“, zatímco ARSENICUM se svým „já mám vždycky pravdu“ má agresivní podtón, který není typický pro LYCOPODIUM.

Někdy je ovšem jeho sebejistota pouhou fasádou (Guttman to nazývá „vnějškovou kompenzací“), která kryje pocit nepřiměřenosti, vlastní pro CALCAREu. Pod silným zevnějškem leží obava neschopnosti („nedostatek důvěry ve vlastní síly“ Hahnemann), někdy oprávněná, jindy lichá. Ale i zde se jeho nejistota odlišuje od CALCAREy, neboť je překryta lakem troufalosti

(někdy dokonce psychického zastrašování), zatímco CALCAREa je pokorná a ostýchavá. U divergentního LYCOPODIA však jeho dvojznačná sebedůvěra není pouhá maska. Jeho mladické nejistoty - vlastní pro CALCAREU - se vytratily, a jeho zdání důvěry a síly je vnější manifestací skutečného sebeoceňujícího intelektově a citově sladěného jedince.

A je skutečností, že síla LYCOPODla vyvěrá značnou měrou z vlastní sebedůvěry, díky níž si získává uznání druhých. Jeho samotný charakter, chování a důvěryhodnost vzbuzují respekt a je obdařen duševní bystrostí, která mu pomáhá stát se oblíbeným a váženým. Jeho jednání je laskavé a dvorné a obsahuje v sobě skrytý půvab (oproti útočnějšímu půvabu FOSFORu nebo SULFURu), který téměř nepostřehnutelně přivádí druhé pod jeho vůli.

Jeho sebedůvěra má pevný základ, je patrná od raného věku, zvláště u chlapců, jak ukazuje následující příhoda. Umělecky nadaný desetiletý chlapec byl léčen LYCOPODIem pro vlhký ekzém, výrazný zvláště na rukou. Byl synem prominentního vládního úředníka a sám měl také touhu vyniknout. „Jen se drž malování, Jindro,“ povzbuzoval jej jednou žertovně otec, „a jednou budeš znám jako nadaný syn slavného Josefa N.“

„Ale tati, tys to popletl,“ zněla chladná odpověď. „Ty budeš brzy znám jako nadaný otec slavného umělce Jindry N.“ Vážnost a sebejistota v pozadí humorné odpovědi byla zjevná.

Ve své důvěře a schopnosti řešit situace může rašící LYCOPODIUM oduševněle přesáhnout svůj věk a svou sebejistotu si udržet i ve stresu. Tento rys se projevil u mladého pacienta, jehož učitel angličtiny v šesté třídě založil sešit se známkami a v přesvědčení, že jej zcizil některý ze žáků, oznámil, že pokud se sešit nenajde, bude známkovat od oka. Sešit se nevrátil a chlapec dostal trojku na vysvědčení. Překvapen tímto, přinesl učiteli své testy a kompozice, na nichž měl pouze jedničky a dvojky, učitel však z nějakého důvodu trval na udělené známce. Po počátečním oprávněném vzteku a frustraci, které dle údajů rodičů trvaly jen několik minut, chlapec pokrčil rameny a řekl „Tak dobrá, kašlu na to!“ a tím celá záležitost skončila. Později vysvětloval lékaři: „Já dobře vím, že jsem měl z předmětu jedničky a dvojky a že jsem pracoval dobře, tak co je mi po tom, že mi učitel dal trojku? Asi je to jeho způsob pomsty na mně. Jasně, že nejsem žádný andílek.“ Měl natolik silnou důvěru v sebe a své schopnosti, že nespravedlivost druhého a nedocení jeho práce u něj nevedlo k delšímu pocitu rozladění. Takováto zralá reakce je pravým opakem zuřivosti NATRUM MURIATICUM, který by v obdobné situaci ještě řadu měsíců či dokonce roků poté vášnivě a ublíženě připomínal, jaká křivda na něm byla spáchána.

Mimochodem, tento chlapec byl léčen pro špatné zažívání, které se

projevovalo především nesmírně prudkým meteorismem po požití škrobových a moučných jídel, která přímo zbožňoval, a je namístě zde zmínit, že jedna z hlavních konstitučních slabostí LYCOPODIA jsou játra, s doprovodnou poruchou trávení. Trpí rozepětím břicha a sužujícím postprandiálním nadýmáním, hlasitým kručením a škroukáním žaludku a sklonem k silné, někdy bolestivé flatulenci, neschopnosti vypudit větry, pálivým ruktacím, pocitu sytosti po několika soustech, či pocitu plnosti, který nepolevuje po říhnutí (viz Hahnemannův seznam asi 300 digestivních příznaků). Navzdory gastrointestinálním symptomům však může spolu s SULFUREM sdílet charakter srdnatého, či dokonce excesivního jedlíka („jídlem roste chuť“ Kent), nebo se budí uprostřed noci a dá si svačinku, než znovu usne. Lépe snáší jídlo horké a někdy trvá na tom, aby měl nahřátý talíř. Snáší velmi horké tekutiny, čaj a kávu, z které se kouří, pije, aniž by si spalil pusu. Někdy LYCOPODIUM zbožňuje sladké. Jeden tříletý pacient, který trval na tom, aby mu každé sousto bohatě pocukrovali, se tohoto zvyku zbavil až po předepsání léku.

Sebevědomí LYCOPODIA roste s pocitem, že se „narodil pod šťastnou planetou“. Život se zdá, že jej v tom utvrzuje. Neboť ovládá sebekázeň, dosahuje snadno úspěchů v akademických činnostech i osobních vztazích, a zevšeobecněně vlastně ve všem, co dělá. Spoléhá na své štěstí, věří, že vše dopadne co nejlépe, a díky svým vzrozeným schopnostem a optimistické povaze jeho úsilí vyznívá zdárně. A pokud ne, nevadí. Vytrvalý a přímočarý, jako fénix povstává z popela a pouští se za něčím dalším (SULFUR). To vše opevňuje jeho zdánlivou fyzickou a psychickou nezničitelnost a již tak vysoké sebeocenení, je to však také podkladem pro LYCOPODIUM typické arogance, kterou je možno zaznamenat již v časné věku, ale později se stává zjevnější („nadutost“ Boenninghausen).

Zcela odlišným projevem sebevědomí je odpor k sporům či vyjednávání. Ač dokáže být výbojný, a - jako SULFUR - má rád intelektuální spory, hádky na osobní úrovni jsou něco jiného a jsou provázeny ztrátou důstojnosti. LYCOPODIUM se často cítí natolik v právu, že často odmítne i pouhou diskusi o problému. Uprostřed debaty, zvláště když protivník správně trefí, zvedá se a odchází. Jako vyslanec státu, ignorující výzvy protivníka, vycítí moment, kdy se stáhnout z nepříznivé situace se ctí. NATRUM MURIATICUM naopak vytrvává v boji až do konce hořké porážky.

Když se LYCOPODIUM uráčí zúčastnit se sporu, bývá mistrem uhýbání, chytře se vyhýbajícím přímému střetu na nepřátelském území. Chytře ustupuje z nebezpečné půdy tím, že se vyhýbá ohnisku sporu, odchyluje argumenty nebo mění námět. Takto zatahuje protivníka stále hlouběji na své území, kde jej pak může snadněji smést, a když výjimečně uzná, že se ve svém argumentu

mýlil, nemyslí to doopravdy. Jeho tón prozrazuje kavalírské rozpoložení: „Dobrá, dobrá, ať je po tvém, když na tom trváš“, čímž naznačuje, že sám velkodušně kapituluje před naprostým nerozumem druhé strany.

Jeden pacient - příjemný, inteligentní, atraktivní a zdánlivě ideální opora manželky - se léčil pro strumu. Po kúře LYCOPODIA přišla žena poděkovat lékaři - nikoliv kvůli štítné žláze, ale pro první konstruktivní rozhovor, který s mužem po mnoha letech měla. „Začínám si uvědomovat jaké dobrodinní pro manželskou dvojici je to, když se dokáží hádat,“ zněl její komentář. Tento tvrdohlavý muž odmítal v minulosti diskutovat o čemkoliv, co by jej mohlo stavět do nepříznivého světla nebo mu bránilo v uskutečnění jeho záměrů. „Tento rozhovor měl skončit již před deseti větami, už o tom nechci slyšet ani slovo,“ byl jeho závěr. Uplatňoval tak pro LYCOPODIUM klasickou taktiku, kdy odmítá čelit nepříteli, a na každou přesvědčivou námitku z úst své ženy odpovídal důstojným mlčením. Nyní sestoupil z této hrdé a nenapadnutelné pozice a projevoval ochotu zkoumat rozpory, zatímco žena přestala pocítovat dřívější frustraci z toho, že není co konfrontovat nebo s čím bojovat.

Tak jako se LYCOPODIUM vyhýbá hádkám, vyhýbá se přetrhání přátelství. Nesoulad či rozchod s druhými je nedůstojný a pod jeho úroveň. Kalí se tím jeho dojem, že je schopen vyjít s kýmkoliv či porozumět každému, a také být všemi respektován. Ustupuje stranou, aby se neodcizil rodině, spolupracovníkům, přátelům, podřízeným. Dokonce i po trpkém rozvodu je pro jeho sebedůvěru velmi důležité, aby zůstal v přátelských vztazích s bývalou ženou a jejími příbuznými. V rozporu s tím, co by člověk očekával, zdatný zaměstnavatel LYCOPODIUM je váhavý v propouštění neschopných zaměstnanců: raději je nechá v podniku než by vyostřil vztahy a vyvolal zlou krev. Stejně tak v zaměstnání se bude snažit přiložit náplast na vztahy po jakékoliv neshodě s odpůrcem či soupeřem a při skleničce s ním vše probere taktním a smířlivým způsobem. Žádný typ nedovede lépe oddělovat osobní pocity od pracovních. Zapojí se do žhavé debaty s oponentem na soudu, pracovní poradě nebo v zakouřených kolbištích politického života, aby se s ním vesele smál a žertoval o hodinu později. Jakmile je vyhlášen klid zbraní, odkládá profesionální rivalitu a těší se ze společnosti odpůrce.

To je přitažlivý rys. LYCOPODIUM je připraven zapomenout na minulý nesoulad a nepěstuje v sobě lítost, jak to dělá NATRUM MURIATICUM. Jelikož mu zdravý rozum velí „vzala to voda“, hledí s nadějí k novému začátku. Jeho vědomá či nevědomá filozofie zní, že více lze dosáhnout napravováním než bouráním, spoluprací než antagonismy. Ve víře, že odpouštět je vlastností moudrých, lež zapomínat výsadou vznešených, daří se mu udržovat sociální harmonii odpouštěním i zapomínáním.

Někdy smířlivý impulz dovede sebevědomé LYCOPODIUM až k omluvě, kterou vysloví roztomile. PULSATILLA ve své touze zabránit sporům se omlouvá rovněž mile. Rozdíl mezi těmi dvěma je ten, že LYCOPODIUM je smířlivý tak trochu pro formu, vnitřně však zůstává neochvějně na svém stanovisku, zatímco PULSATILLA, pro niž je smír přirozeností, vycházející od srdce, sladce řekne: „Moc mne to mrzí. Udělej to jak chceš. Ať je po tvém. Já se přizpůsobím“.

PULSATILLA a LYCOPODIUM kontrastují s těmi konstitučními typy, které se nedokáží omluvit vůbec: zvláště SEPIA a NATRUM MURIATICUM. Je to čisté mučení pro jejich precitlivělou pýchu. Raději se od ostatních odtáhnou nebo riskují přetrhání vztahů, než by strpěli ponížení omluvy. Pro LYCOPODIUM je to snazší, neboť jeho omluva je spíše než přiznáním vlastní chyby projevem vlastního sebevědomí. Omlouvá se v první řadě proto, aby ukončil hádku a uchoval harmonii, a ne proto, že by si myslel, že se mýlí. A tak jeho omluva působivě vyzní v neosobní akt vznešené oběti ve jménu míru. Někdy je také jeho omluva projevem vychytralosti: má zastavit další kritiku na jeho účet ve věci, o které ví, že v ní nemá plnou pravdu.

Tento jedinec má rád obdiv a komplimenty, neboť jej utvrzují v pocitu vlastní ceny. Neuvádí jej ve zmatek či do rozpaků, naopak přijímá hold s tichou vznešeností, jako patřičný dluh. Jeho vlastní komplimenty bývají sladké a půvabné, a když chce, je z něj úžasný lichotník. Očekává zase lichotky oplátkou a vychutnává je bez ohledu na to, jak nejspíše mohou být (každý či každá choť by měli vědět, že lichocením je možno LYCOPODIUM učinit šťastným či šťastnou).

I když je mu dána důvěra, kterou si nezaslouží, LYCOPODIUM ji zcela ochotně přijme. Ví, že chvála je nezasloužená (konec konců není žádný hlupák), ale nemá námitek. Uvažuje asi takto: „Když to dělá druhým radost myslet si, že jsem lepší, než skutečně jsem, proč jim brát iluze? Ať si to myslí. Oni tím netrpí, já také ne, a všichni dokola jsme šťastnější.“ Jeho ochota přijmout nezaslouženou poctu je vykládána jako vlídnost k druhým. Řada jedinců odmítne nezaslouženou chválu a dá přednost pravdě před vážností. LYCOPODIUM obecně dává přednost vážnosti před pravdou.

Je-li chválen například za nějakou domácí opravu, odpoví s přitažlivou omluvou „snažím se pomoci, jak dovedu“ nebo „nic to nebylo, práce s nástroji je pro mne hračka“. To jsou dobré odpovědi. LYCOPODIUM většinou ví zcela přesně, co má říci nebo co neříci, aby si zachoval příznivý dojem. Pravda, může opomenout zmínku o tom, že oprava nebude dlouho držet a že je třeba přivolat

odborníka. Nemá potřebu sdělovat pravdu v celé její nahotě.

Půvabná žena byla léčena pro nepravidelnou menstruaci a pro neurčité obtíže. Její fyzické a psychické symptomy se rozdělovaly mezi LYCOPODIUM a NATRUM MURIATICUM. Aby rozhodl, který lék použije v jejím obrazu, zeptal se jí lékař na hudební kariéru jejích dětí (věděl, že byly vždy nadané). „Vy jste tak umělecky nadaná osoba (byla grafickou návrhářkou), všechen ten hudební talent jistě pochází z vaší strany.“ Lékař dobře věděl, že její muž je velmi muzikální, ona však vykouzila nejmilejší úsměv, který naznačoval, že lékařův soud byl správný a ona že je příliš skromná, aby projevila souhlas, a dodala. „Ano, trochu hraji“ (hrála opravdu jen „trochu“ a o nic víc). Ve stejné situaci by NATRUM MURIATICUM s největší pravděpodobností kompliment odmítlo s přiznáním, že muzikálnost je v rodině dána ze strany manžela. Odpověď pacientky ukázala jasně na lék a následné zlepšení jejích period potvrdilo správnost volby.

V pojmání světa ve velkém se zdá být LYCOPODIUM plné víry v humanitu, ale jeho otevřené a příjemné jednání často skrývá opatrnost a nedůvěru, s malou vírou v kohokoliv kromě sebe („nedůvěřivý, podezřívavý“ Hahnemann). V nitru srdce je skeptik, který očekává málo od slabých a chybných smrtelníků. Tato nedůvěra může být částečně důsledkem vlastní sebedůvěry. Je přesvědčen, že druzí nedokáží dělat věci zdaleka tak dobře jako on a jen on sám ví či jedná nejlépe. Ty dobře známé „anticipační“ symptomy u LYCOPODIA („obava, že se ve stresu zhroutí, hrůza z vystupování na veřejnosti a anticipační obavy před představením“ Kent) často odrážejí ohroženou sebejistotu spíše než nedostatek sebevědomí. Ví, že dokáže a má hrát dobře a že je připraven a že má obavy, že jej zradí paměť nebo že nějakým způsobem ztratí tvář (jeho hlavní starostí je vždy, aby si uchoval svou tvář). Opravdové přesvědčení o neschopnosti skutečně hrát je spíše charakteristické pro SILICEU či CALCAREU. Přestože nadané LYCOPODIUM nakonec zahraje krásně („vypne se na špičkách, pustí se do díla, plyne okolo s blaženým sebezapomněním ... v jedné veliké radosti a plynulosti“ Tyler), příště jej sužují stejné obavy, aby jeho pověst neutrpěla.

Avšak opatrnost a skepse z něj nedělají nevykonného pesimistu. Naopak, stává se z něj pragmatik. Při jednání s lidmi nemíří příliš vysoko, naopak zůstává realistou ohledně jejich omezení (Eismarck, vhodný představitel skeptického a pragmatického pochopení omezení svých lidských spolubytostí, řekl: „Člověk by se nikdy neměl dívat příliš zblízka, jak vznikají zákony a párky“.). Snaží se pracovat s tím, co má po ruce, a netouží po lepším, podvědomě Ina k filozofii: „Lepší vrabec v hrsti nežli holub na střeše“. (To je naprosto odlišné od ARSENICUM a NATRUM MURIATICUM, které hledají něco absolutního ve svých vztazích k druhým a kteří mají značné očekávání: ve

snaze chytit holuba na střeše se často octnou s prázdnýma rukama.)

K jeho sociální pružnosti patří schopnost brát lidi takové, jací jsou, bez přehnané kritičnosti. Nenechá se druhými snadno rozladit či ranit (NATRIUM MURIATICUM), ani je nevyzvedá do nereálných výšin (ARSENICUM). Ve skutečnosti je tolerantní k průměrnosti a dokonce i k podprůměrnosti okolo sebe. Na rozdíl od ARSENICA málokdy nutí okolí k lepším výkonům či k vyniknutí a mimo svou rodinu se nijak nesnaží (což činí NATRUM MURIATICUM) je změnit. Díky tomu se druzí cítí s LYCOPODIEM příjemně, věduce, že od nich neočekává více, než jsou schopni a ochotni dát. Jeho nižší a realističtější očekávání umožňují hladké a snadné vztahy.

V negativním smyslu však jeho skepticismus a nedůvěra mohou vést k podceňování schopností druhých. To je jedním z důvodů, proč tento zdvořilý, příjemný typ projevuje někdy „nafoukané“ a „rozpínavé“ chování (Hering). Nejenom, že ví nejlépe, ale chce, aby se ostatní skláněli před jeho názory, a občas dává najevo, že ten kdo s ním nesouhlasí je buďto darebák, nebo hlupák, opakovaně podhodnocuje své soupeře, vrstevníky, rodinu i přátele, zveličuje vlastní vliv a schopnosti. To je jedna z jeho zásadních intelektových slabín. Jeho arogance vyplyne napovrch většinou až po bližším seznámení. Zpočátku předvádí společenskou jemnost, která rozředí aroganci šarmem a zakryje ji žoviálností. Je to však LYCOPODIUM, kdo nejvíce trpí touto slabinou hrdinů řeckých tragédií, svou aroganci: krátkozrakou intelektuální pýchou, která zatemňuje rozum.

Konečně, jeho sebevědomí je zřejmé z jeho shovívavé náklonnosti k sobě samému. Své vlastní hranice přijímá stejně jako hranice možností druhých - a stejnou shovívavost očekává i od druhých. Jsa si vědom toho, že není perfektní, přestože je plně přesvědčen, že patří k „dobré rase“, vduchu si myslí: „No a co? Kdo je dokonalý“, a příliš se nezabývá ani neznepokojuje svými nedostatky. Pro LYCOPODIUM je Bůh odpouštějící Kristus, který přistupuje k lidské slabosti s porozuměním, a nikoliv přísný, trestající biblický Jehova. I tehdy, je-li nevěřící, tuší, že je kdesi nahoře „Síla“, která jej blahosklonně pozoruje a která k němu pociťuje shovívavou náklonnost. Toto mu vlévá krev do žil a vede jej k rozhodnutí získat od života co nejvíce.

LYCOPODIUM ale nemusí vykořisťovat. Ačkoliv bývá soupeřivý a žárlivě si hlídá svou pozici, má silně vyvinutý smysl pro službu a upřímně se snaží ve svém životě odvést kus poctivé práce. Nachází hrdé uspokojení v dobře odvedeném díle ve prospěch humanity, jíž se často plně zasvětil až do konce. Často čerpá největší díl jistoty a nejhlubší zadostiučnění - ba i zdroj své vlastní identity - právě z tohoto díla. Činnost však musí probíhat podle jeho představ a

pravidel, pokud možno s ním samotným ve vůdčím a prestižním postavení.

Pokračování popisu léku v příštím čísle.

Homeopatický lékař před soudem

J.LOIBNER

Homöopathie in Österreich 1992 - přetištěno z British Homoeopathic Journal

Stav dítěte trpícího těžkou formou nefrotického syndromu se konvenčním léčením nezlepšoval. Rodiče požádali homeopatického lékaře, aby se případu ujal a lékař předepsal homeopatické léky. Ačkoliv rodiče byli přesvědčeni, že už došlo k pokroku, nechala teta dítě přijmout do nemocnice. Lékař byl předvolán k soudu a uznán vinným, že způsobil zanedbáním těžkou újmu na zdraví. Lékař se odvolal. Odvolací soud případ pečlivě prošetřil. Jedna námitka zněla, že nebyly provedeny takřka žádné laboratorní testy. Bylo třeba vynaložit značné úsilí k dokázání, že při homeopatickém léčení není zapotřebí provádět nejmodernější laboratorní vyšetření. Dalším sporným bodem bylo, že se lékař, ačkoliv samozřejmě chodil na návštěvy, mnohokrát spoléhal na hlášení matky, „laické osoby“, která mu podávala telefonicky. Lékař tento bod více či méně vzdal. Autor však cítí, že matka, jež bojuje o život svého dítěte, je vůbec nejlepším pozorovatelem.

Soud zjistil, že nedošlo k žádnému zanedbání a že není možné prokázat, že homeopatické léčení (prohlášené k léčení takového případu za nepřiměřené) zapříčinilo 24 dnů poškození zdraví dítěte. Lékař byl proto očištěn.

Zatímco případ probíhal, allopatický lékař řekl obviněnému, že musí být shledán vinným: „U soudních dvorů jsme ve většině“. Profesionální názory jsou vždy závislé na znalosti a zkušenosti odborníků, kteří je podávají. To platí zejména v případě homeopatie, kde se na každý případ pohlíží jako na individuální a specifický. Soudci odvolacího soudu se nezajímali o kvality, které by bylo možno přičítat homeopatii nebo allopatii, ale o to, zda byla poskytnuta patřičná péče. Léčit vážné nemoci homeopaticky není zločinem a před zákonem jsou si homeopatičtí a allopatičtí lékaři rovni.

Faculty of Homoeopathy v Praze

Z Anglie přijel Dr. John M. English a ze Skotska Dr. Russell Malcolm, aby nám přednášeli klasickou homeopatii. Za celou akcí stála renomovaná londýnská Homeopatická fakulta a jako organizátor se osvědčilo nakladatelství Alternativa. Přednášky trvaly šest dní, od 19. do 24. května. Přibližně sto deset posluchačů projevovalo po celodenním přednáškovém maratonu pozoruhodnou čilost. Výklad totiž neuspával, ale spíše excitoval. Hluboký rozbor některých polychrestů byl bohatě ilustrován barevnou projekcí "cartoons" nakreslených vlastní /obratnou/ rukou Dr. Englishe, nejen velmi zkušeného homeopata, ale také citlivého pedagoga, který přednáší na postgraduálních školeních pro britské lékaře dlouhá léta, mezi jiným také v Oxfordu. Dr. Malcolm patří k mladší generaci britských lékařů a má již značné zkušenosti z přednáškové činnosti v rámci Fakulty. Akcentuje a využívá technický pokrok, jeho videozáznamy vyšetření a pozdějších kontrol pacientů provázené analýzou případů ve spolupráci s posluchači, měly velký úspěch a díky své názornosti se staly nezapomenutelnými. Nyní všichni již bezpečně ví, jak vypadá a jak se chová živý *Nux vomica*, *Pulsatilla*, *Lycopodium*... a jak se vyvíjí po podání vhodného léku. A jakými cestami bylo dosaženo správného výběru léku.

Dr. Malcolm podal také základy počítačové repertorizace, zatímco tu knižní, která nás nyní nejvíce zajímá, měl na starosti Dr. English.

Jeho hlavním posláním v této oblasti bylo naučit posluchače přemýšlet v termínech Kentova Repertoria. Na konci školení se ukázalo, že zbývá ještě mnoho témat a mnoho otázek, minimálně na šest dalších dní a ještě na šest... Takže se všichni rozcházelí s příslibem, že se znovu setkají. Příští zimu nebo ještě dříve...? Jisté dojetí na obou stranách a dlouhotrvající potlesk byly jakýmsi potvrzením, že k dalším setkáním opravdu dojde.

Boericke: HOMEOPATICKÁ MATERIA MEDICA S REPERTORIEM

Jedna ze světově nejužívanějších knih v klasické homeopatické praxi. Obsahuje popis téměř osmi set léků. Jedná se o popis stručný a výstižný, zahrnující všechny podstatné znaky léku. V témž svazku je připojeno přehledné Repertorium. Určeno pro rychlou orientaci v případě. 1000 str. Cena cca 800 Kč. Pevná vazba. Vyjde v r. 1995.

Jiří Čehovský: VÍC NEŽ LÉČBA - HOMEOPATIE

Kasuistiky, historie oboru, metoda klasické homeopatické léčby, pojetí zdraví a nemoci. S jakými myšlenkovými systémy homeopatie souvisí. Obecné sociální a filozofické otázky spojené s homeopatickou praxí. Postavení jednotlivých konstitučních typů ve společnosti. Role pacienta. Stav homeopatie ve světě a zejména u nás. Co brání vítězství homeopatie v medicíně. 150 str. 79 Kč. Vyjde na podzim 94.

J.T. Kent: REPERTORIUM

Nezbytná pomůcka v holistické homeopatické praxi. 1300 str., pevná vazba, 1200 Kč /cena je např. 12krát nižší než cena německé verze této knihy/. Dotisk zcela rozebraného 1. vydání. Červen 94.

J.T. Kent: MATERIA MEDICA

963 str. 750 Kč. Dotisk zcela rozebraného 1. vydání. Červen 94.

J.T. Kent: PŘEDNÁŠKY O HOMEOPATICKÉ LÉČBĚ

Metodologie léčby. Teprve trojice Materia medica, Repertorium a Přednášky o homeopatické léčbě umožňuje studium a praktické užití holistické homeopatie. 240 str. Pevná vazba, zlatý potisk. 150 Kč.

Objednávku uskutečníte korespondenčním lístkem nebo dopisem, v němž uvedete svou adresu a názvy knih. Adresujte: **Nakladatelství ALTERNATIVA, Elišky Přemyslovny 380, 156 00 Praha 5**. Knihy lze objednat i telefonicky na č. **02/592301 I. 205**. Obdržíte poštou na dobírku ihned po vytištění.